

Комисия за регулиране на съобщенията
Вх. № 12-01-4560
Дата: 11.10.11

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА

СОФИЯ 1000
ул. "Гурко" № 6

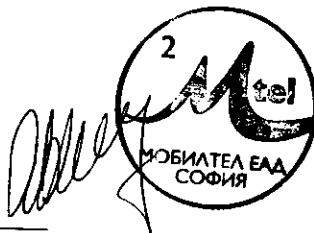
Относно: Обществено обсъждане на проект на решение и анализ на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с открита с Решение № 859 от 01.09.2011 г. на Комисията за регулиране на съобщенията процедура по обществено обсъждане на проект на решение и анализ на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, представям становището на „Мобилтел“ ЕАД.

Приложение: Съгласно текста

С УВАЖЕНИЕ:

Искра Кусева
Пълномощник на изпълнителните директори
на „Мобилтел“ ЕАД

**СТАНОВИЩЕ НА „МОБИЛТЕЛЪР“ ЕАД ПО ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ ОТНОСНО
ОПРЕДЕЛЯНЕ, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПАЗАРИТЕ НА ГЕНЕРИРАНЕ НА
ПОВИКВАНИЯ ОТ ОПРЕДЕЛЕНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ
ТЕЛЕФОННИ МРЕЖИ И НА ТЕРМИНИРАНЕ НА ПОВИКВАНИЯ В
ОПРЕДЕЛЕНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ ОБЩЕСТВЕНИ
ТЕЛЕФОННИ МРЕЖИ**

I. Принципни забележки

1. Проектът на Решение относно определяне, анализ и оценка на съответните пазари на генериране на повиквания от определено местоположение (пазар/а на генериране) и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение (пазара/а на терминиране) в обществени телефонни мрежи не отчита факта, че наложените специфични задължения на историческото предприятие след първия кръг анализ на съответните пазари не са довели до съществено подобряване на конкурентната среда. Макар да е отчетено намалението в пазарния дял на „Българска телекомуникационна компания“ АД (БТК) за периода 2008 г. – 2010 г., не е отбелязано, че този дял продължава да разкрива де факто монополно положение на пазара. Въпреки наложените специфични задължения на дружеството до този момент, пазарният дял от над 80% на база брой телефонни постове и над 90% на база приходи от услуги на дребно и едро, продължава да бъде значително по-висок от установения в ЕС за историческите предприятия. Това от своя страна е доказателство за неефективността на прилаганите до момента мерки за ex-ante регулиране и е недвусмислено основание за налагане на засилени, пропорционални и обективни специфични задължения на БТК.

2. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/Комисията) не е приложила еднакъв подход при налагане на ценови ограничения относно входящият международен трафик в сравнение с този, възприет при регулиране на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. На практика е възприето дискриминационно третиране на входящия международен трафик терминиран в мобилните наземни мрежи на предприятията, където с Решение № 320/24.03.2011 г. бяха наложени ценови ограничения считано от 01.04.2011 г. Независимо от установените конкурентни проблеми на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, а именно прекалено високи цени и поддържане на асиметрични цени за терминиране на международни повиквания спрямо цените за терминиране на национални повиквания, не е приложен еднакъв подход на регулиране, който да кореспондира с наложените от Комисията мерки на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Същевременно, считаме, че проектът на решение относно определяне на съответния пазар и налагане на специфични задължения с който се налагат специфични задължения на пазара на генериране и на пазара на терминиране в определено местоположение на обществени телефонни мрежи следва да бъде прецизиран, като недвусмислено бъде посочено, че съответните задължения се прилагат и по отношение на входящия международен трафик, както това е направено в проекта на решение относно определянето на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

3. Липсва анализ на ефективността от налагането на отделни специфични задължения на БТК като например задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване. Две години след наложеното с решение № 237/17.03.2009 г. задължение, то не е изпълнено от дружеството, като в тази връзка следва да бъде отчетено и забавянето в дейността на Комисията, която с близо една година закъснение

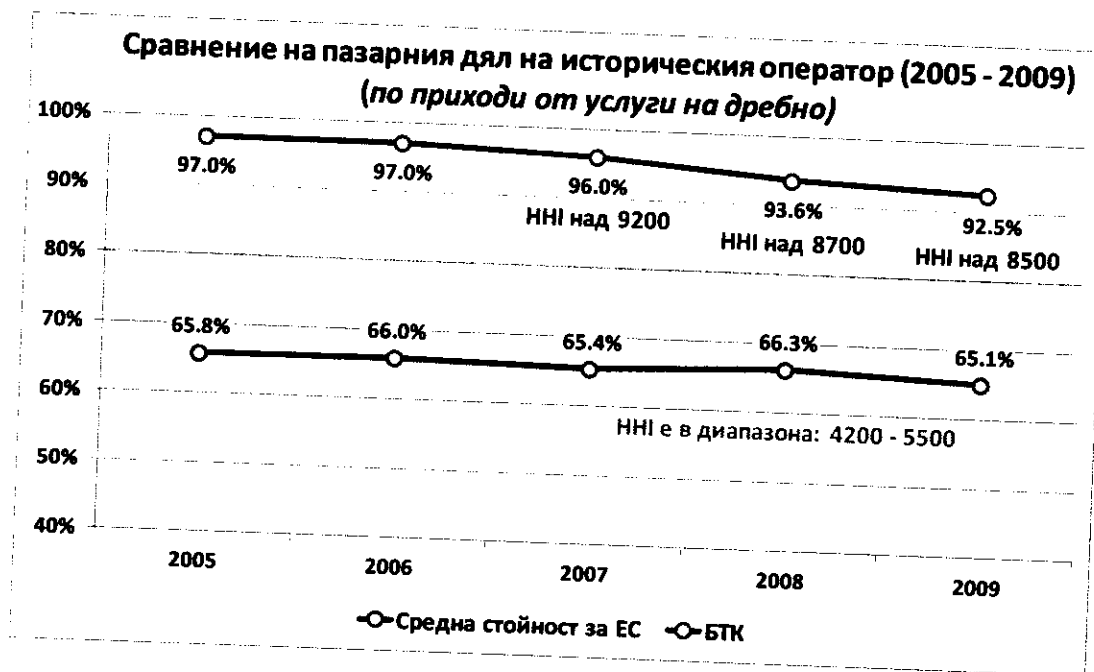
прие резултатите от обществените консултации и откри нови обществени консултации на проект на решение за задължителни указания за изменение на внесения от БТК проект на Типово предложение. По тази причина налагането отново на аналогично задължение със същия обем, не може да се очаква, че ще повлияе на конкурентната среда и ще препятства появата на конкурентни проблеми.

4 При анализа на конкуренцията на съответния пазар на терминиране, КРС не е взела предвид всички критерии за изследване на наличието на самостоятелно значително въздействие на пазара, относими към разглежданите пазари. Критериите, които могат бъдат взети предвид от КРС при извършване на пазарния анализ са посочени в чл. 156, ал. 3 от ЗЕС и в чл. 35 от Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие на пазара (Методиката). Вярно е, че 12-те критерия са посочени неизчерпателно, но изследването на повече критерии ще даде по-пълна картина на реалното състояние на пазара и пазарната сила на всеки един от участниците. Това ще спомогне за налагане на обективни и пропорционални специфични задължения от страна на КРС.

Поради изложеното, Комисията следва да преосмисли цялостно своя подход, като предвиди надеждни гаранции за защита на интересите на участниците на пазара и наложи на историческото фиксирано предприятие специфични мерки за въздействие, пропорционални на установените конкурентни проблеми.

II. Коментари по Раздел III „Състояние на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение“.

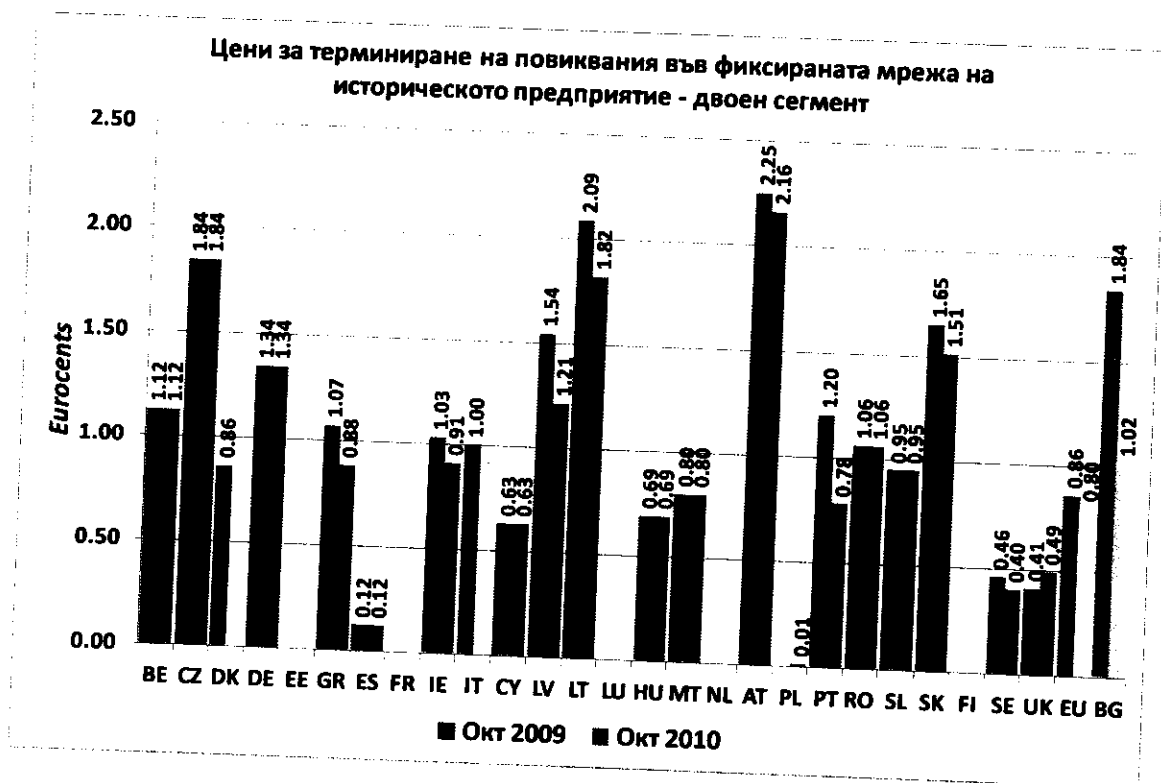
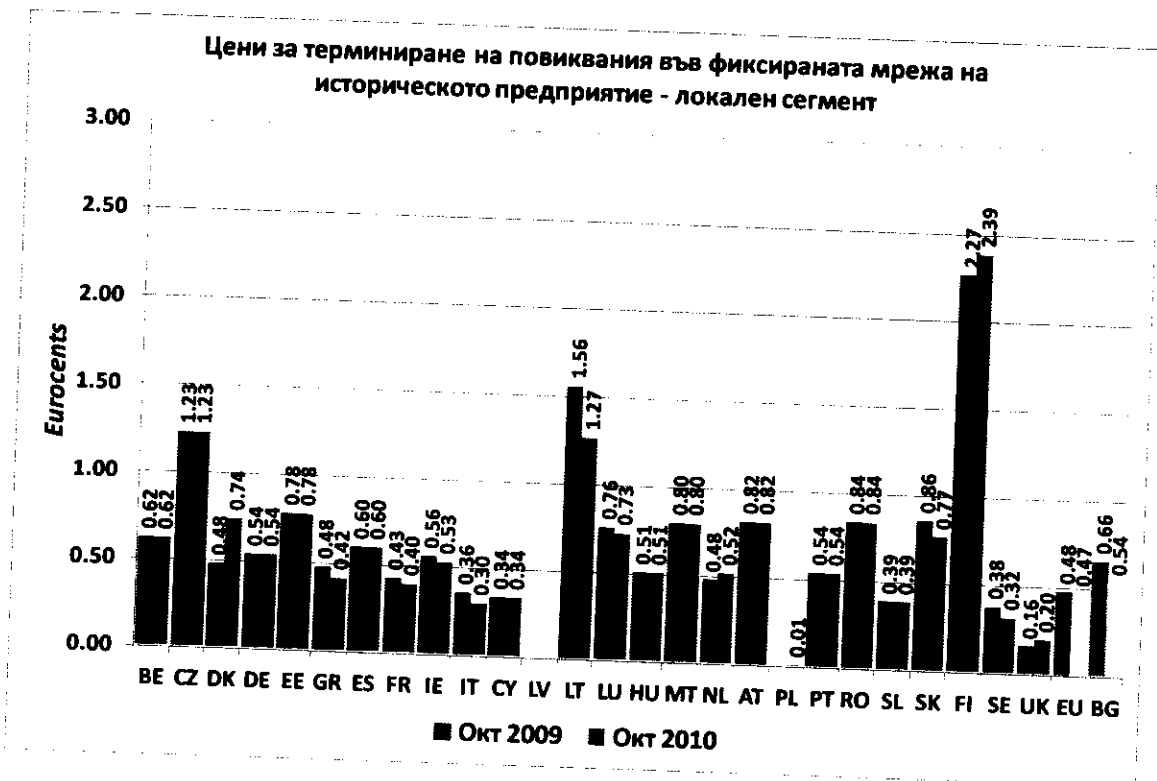
1. Анализът на относителните дялове на БТК и на конкурентните предприятия сочи, че пазарът на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение продължава да е силно концентриран, като пазарният дял на БТК продължава да бъде изключително висок, независимо от наложените специфични задължения и навлизането на нови конкуренти на пазара. Приблизително девет години след либерализирането на пазара и повече от две години след извършване на първия кръг пазарни анализи, дялът на историческото предприятие продължава да бъде над 80% през 2010 г. по показателя общ брой телефонни постове и общи приходи от терминиране, и над 90 % по показателите приходи от услуги на дребно и едро, и общ реализиран изходящ трафик, което е с повече от 30% над средния пазарен дял на историческите предприятия в ЕС (Фиг.1).

Фиг. 1. Средни нива на пазарен дял на историческото предприятие на пазара на фиксирана гласова телефонна услуга в ЕС и средна стойност на индекса Хирфендал Хиришман.

Данните от представената графика показват недостатъчна ефективност на наложените специфични задължения на БТК, като в подкрепа на този извод е и обстоятелството, че данните за ЕС са за периода 2004-2009 г., като несъмнено тенденцията на намаляване на относителния дял на територията на ЕС се запазва и през 2010 г. Същевременно, в страната пазарният дял на конкурентните предприятия се запазва нисък. Въпреки наличието на значителен брой алтернативни предприятия, техният общ пазарен дял, изчислен въз основа на общия брой телефонни постове в страната е по-малък от 20%. При категоричността на данните, вместо да обоснове наличие на неефективност на наложените мерки, КРС прави извод, че броят на постове на конкурентните предприятия се увеличава в абсолютно и относително изражение. Подобен подход свидетелства за недостатъчна обективност от страна на Комисията, за неефективност на наложените специфични задължения, както и на тяхната годност да преодолеят установените конкурентни проблеми.

2. Във връзка с анализа на цените на едро (стр. 28 от анализа), Комисията посочва, че цените за терминиране в мрежата на историческото предприятие в България към 01.10.2010 г. са около средната цена за терминиране в страните от ЕС, като цената за терминиране в единичен сегмент е по-ниска от средната цена в ЕС27. Считаме, че така направеният извод следва да бъде прецизиран. Понастоящем цените за терминиране в двоен сегмент на фиксирана мрежа са с 0.043 лв. (28%) по-високи от средноевропейските, а цените за локален сегмент с 0.014 лв. (15%) по-високи. Изводът се потвърждава и от представените по-долу графики:

Посочените данни са от значение, с оглед обстоятелството, че през 2011 г. трафикът от мобилната мрежата на Мобилтел към фиксираната мрежа на БТК се разпределя по сегменти, както следва:

- локален сегмент¹;
- двоен сегмент² и
- единичен сегмент³.

Следователно, цените за терминиране в най-масовите сегменти, съгласно които се заплаща 92% от общия трафик, са значително по-високи от средноевропейските. Подобна ситуация по никакъв начин не кореспондира с наличието на конкуренция на фиксирания пазар.

Във връзка с анализа на цените на пазара на едро на стр. 29 от анализа, Комисията посочва, че с Решение № 237/17.03.2009 г. БТК е задължена да осигури възможност на предприятията, предоставящи обществена телефонна услуга чрез мобилни мрежи за терминиране на трафик във всички сегменти, а не единствено в двоен, но независимо от това мобилните предприятия са продължили да използват изграденото с мрежата на историческото предприятие свързване на двоен сегмент. Считаме, че така направения извод е некоректен, тъй като такава възможност беше предоставена, едва след като Мобилтел беше принудено да сключи допълнително споразумение съгласно изменение в Типовото предложение на БТК, без обаче това изменение да е одобрено от Комисията. Следва да се има предвид, че до голяма степен забавянето в одобряването на Типово предложение се дължи на Комисията, която прие резултатите от обществените консултации с едногодишно закъснение. В този смисъл Мобилтел се е възползвал от предоставената му възможност видно и от представената по-горе информация, според която 49% от трафика от мобилната мрежа на Мобилтел се терминира в локален сегмент от фиксираната мрежа на БТК, но закъснението е резултат и от бездействието на Комисията.

3. При анализа на цените на дребно (стр. 33 от анализа) прави впечатление, че КРС е анализирала в обобщен вид средните цени на дребно за повиквания от фиксирана мрежа към други фиксирани и мобилни мрежи (без да е посочено изрично каква е средната цена на БТК), за разлика от анализа на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи, където е изследвана средната цена на дребно (включително цената на БТК) за повиквания в рамките на мрежата и към други мобилни мрежи в страната. При пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи е установено, че средната цена на дребно на БТК за повиквания от фиксирана към мобилни мрежи през периода 2008 – 2010 г. е с почти 20% по-висока от тази на алтернативните предприятия (стр. 59 от анализа на пазара на терминиране в индивидуални мобилни мрежи), но в рамките на пазара на терминиране в определено местоположение такъв анализ липса. Нещо повече, представена е осреднена информация не само за повикванията към други фиксирани мрежи, но и за повикванията към мобилни мрежи, което не дава коректна представа как намалението в цените за терминиране във фиксираните мрежи се е отразило на средната цена на дребно, предлагана от БТК. Считаме, че с оглед високия пазарен дял на БТК е следвало да бъдат подробно анализирани и средните цени на дребно на дружеството за повиквания към други фиксирани и мобилни мрежи, независимо от факта, че с Решение № 650 от 25.06.2009 г. КРС наложи на историческото предприятие задължение за

¹ Търговска тайна на „Мобилтел“ ЕАД.

² Търговска тайна на „Мобилтел“ ЕАД.

³ Търговска тайна на „Мобилтел“ ЕАД.

разходоориентираност на цените на дребно в рамките на собствената мрежа и задължение за симетричност между цените към други фиксирани мрежи и тези, прилагани за повиквания в собствената мрежа. За повиквания към мобилни мрежи КРС наложи ценови таван в съответствие с формула, в която елемент е цената на едро за терминиране в индивидуални мобилни мрежи. Считаме, че подобен анализ е необходим с оглед големия брой минути, включени в месечната такса, предлагани от БТК в рамките на пакетните услуги на дружеството, посочени по-долу в т. 4.

4. С оглед връзката между пазара на едро и пазара на дребно, и значението, което имат мерките, наложени на пазара на едро върху свързания пазар на дребно, следва да се има предвид че предоставянето на фиксирана гласова телефонна услуга придобива все по-голямо значение за развитието на сектора на осъществяване на електронни съобщения в страната. В Годишния доклад на КРС за 2010 г. за пръв път в самостоятелен раздел е изследвано предоставянето на пакетни услуги, като абонатите на пакетни услуги възлизат на над 639 хил. души и са се увеличи с над 7 пъти в сравнение с 2008 г. Около 80% от общия дял на всички пакетни услуги включват пакетни услуги с участваща в пакета фиксирана услуга. Поради това, независимо от тенденцията на намаляване на абонатите на фиксирана гласова телефонна услуга и на приходите от нейното предоставяне, данните следва да се анализират в тяхната съвкупност и да се отчете сериозният ръст на абонатите на пакетни услуги, включващи фиксирани телефонни услуги. Именно с оглед пропуска да се анализират средните цени на дребно за повиквания от фиксираната мрежа на БТК към други фиксирани мрежи, както и с оглед засиленото предлагане на пакетни услуги с включена фиксирана услуга от БТК, бихме искали да посочим, че с решение № 1195/27.10.2010 г. БТК беше задължена да преработи пакетната услуга Vivacom Duo (включваща мобилна и фиксирана услуга), както и да предостави информация за пакетите Vivacom Home (включващ фиксирана услуга и достъп до интернет), Vivacom Duo и Vivacom Trio (включващ фиксирана услуга, мобилна услуга и достъп до интернет), тъй като в тези пакети се съдържа потребление в обем превишаващ значително прогнозираното от БТК потребление. Именно по отношение на фиксираните услуги отчетеното потребление значително надвишава прогнозираното от дружеството потребление на домашните пакети, като за Vivacom Duo надвишаването е над 5 пъти, за Vivacom Home – над 2 пъти и Vivacom Trio – над 3 пъти.

III. Коментари по анализа и мерките на пазара за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

A. Раздел VI „Терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи“. (стр. 65-88 от анализа)

1. Критерии за анализ и оценка на пазара

1.1. Критерии, които КРС е взела предвид при анализа и оценката на съответния пазар:

1.1.1. Пазарен дял на предприятието

КРС е приела, че на съответния пазар всяко от предприятията притежава 100 % пазарен дял. Същевременно обаче, в хода на анализа и при налагане на специфичните задължения комисията следва да вземе предвид и общия пазарен дял на всяко от

предприятията, участници на пазара. Съгласно чл. 33 от Методиката, КРС следва да вземе предвид динамиката в размера на пазарните дялове за определения от нея минал период (2008-2010 г.) и потенциалните възможности за изменение до две години напред. В тази връзка следва да се отчете високият пазарен дял на БТК включително и по отношение на общ брой терминирани минути и общ реализиран изходящ трафик, който се запазва независимо от наложените специфични задължения, което е очевидно доказателство за недостатъчна ефективност на наложените специфични задължения.

1.2. Критерии, които КРС е следвало да вземе предвид при анализиране на съответните пазари:

Както и при първия кръг анализ на разглеждания пазар, Комисията е приела, че с оглед монополистичния характер на пазара и за установяване наличието на значително въздействие върху пазара, не е релевантно да се използват всички критерии, които са залегнали в Насоките, както и в ЗЕС и Методиката. *„Някои от критериите продължават да не са приложими при анализа на пазара на едро на повиквания, терминирани в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Като пример следва да се посочи наличието на продуктово разнообразие и добре развита дистрибуторска и пласментна мрежа, тъй като обект на анализа е пазара на едро и по-специално – услуга, предоставяна на едро от предприятията. Друга група критерии също не биха променили съществено резултатите от анализа поради факта, че дейност на всеки от разглежданите пазари осъществява само по едно предприятие и са налице естествено непреодолими бариери за навлизане на всеки от пазарите.”*⁴

Този извод не може да бъде приет за правилен, защото кратките коментари и оценка само на три от изброените неизчерпателно 12 критерия в Методиката води до непълнота и едностранчивост на анализа и погрешно налагане на специфични задължения в ограничен обем. Така например наличието на вертикална интеграция, продуктово разнообразие, обвързано предоставяне на услуги, както на пазара на едро, така и на пазара на дребно, прилагане на тактики на забавяне при предоставяне на взаимно свързване, ценова дискриминация, ценова преса и налагане на високи цени могат да доведат до повишаване на разходите на конкурентните предприятия, ограничаване на продажбите им на пазара на дребно, ценова преса и да имат за краен ефект затваряне на пазара.

За да се обхванат всички установени конкурентни проблеми и да бъдат наложени пропорционални специфични задължения, КРС би следвало да анализира повече критерии от Методиката. Така например само от анализ на критерия общ размер на предприятието може да се достигне до извода за потенциалните и устойчиви във времето предимства на БТК, изразяващи се в реализиране на икономии от мащаба, лесен и привилегирован достъп до финансови ресурси, нарастване на покупателната способност. Ето защо считаме, че с оглед пълнота и обосноваване на анализа и за да бъдат определени пропорционални мерки КРС, би следвало да анализира и критериите, които сме посочили по-долу.

Подходът на КРС е в разрез и с практиката на европейските страни по анализиране на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги и в частност на пазарите за терминирани на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

⁴ Стр. 81 от Анализа

1.2.1. Цени и ценова политика на БТК.

Считаме, че комисията следва да анализира цените и ценовата политика, както на пазарите на едро за терминиране на трафик, така и на пазарите на дребно. Такъв анализ следва да бъде извършен както по отношение на БТК, така и по отношение на конкурентните предприятия, а не да се представят осреднени данни за цената на тези повиквания. Предвид установените конкурентни проблеми на фиксирания пазар, считаме за необоснован пропусък на КРС да анализира по-подробно ценовата политика на дребно на БТК и по-специално предоставяните от дружеството пакетни услуги, в които е включена и фиксирана услуга.

1.2.2. Вертикална интеграция

Както беше посочено по-горе, КРС приема, че БТК е вертикално интегрирано предприятие, поради което считаме, че този критерий също следва да се анализира. При анализа на този критерий следва да се вземе предвид факта че БТК като собственик на съществено съоръжение предлага услуги на едро на своите конкуренти, като от друга страна се конкурира с тях на пазара на дребно. От друга страна следва да се има предвид и че БТК осъществява дейност и като мобилно предприятие (по стандарти GSM, UMTS) като това създава предпоставки за хоризонтално прехвърляне на пазарна сила на съседен свързан пазар – този на мобилни мрежи и услуги. В действителност, КРС е установила тази възможност за прехвърляне на пазарна сила от страна на БТК, при анализа на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. За да бъде ефективно преодолян обаче конкурентния проблем, съответният критерий следва да бъде взет предвид при анализа на веки от съответните пазари.

1.2.3. Общ размер на предприятието

Съгласно чл. 35, т. 1 от Методиката при оценка съгласно този критерий „се отчита дали в резултат на (по-)големия размер на дадено предприятие в сравнение с неговите конкуренти за това предприятие възникват потенциални и устойчиви във времето предимства; тези предимства се изразяват в реализиране на икономии от мащаба (критерий по т. 7), лесен и привилегирован достъп до финансови ресурси (критерий по т. 5), както и по отношение на нарастване на покупателната способност, производствения капацитет и маркетинговата и дистрибуционната дейност на предприятията (критерий по т. 10); такива предимства могат да възникнат и от осъществяване на електронни съобщения от предприятието на пазар, различен от анализирания.”

От една страна БТК има пазарен дял от над 90% на база приходи от услуги на дребно и едро и над 80% на база брой телефонни постове, а същевременно притежава пазарен дял от 100 % дейност на пазара на терминиране на повиквания в индивидуалната мобилна мрежа на дружеството. Следователно предвид възможността за прехвърляне на пазарна сила на съседен хоризонтален пазар, считаме, че този критерий също следва да бъде анализиран, с оглед обективност на анализа и пропорционалност на специфичните задължения, които ще бъдат наложени на БТК.

1.2.4. Лесен или привилегирован достъп до капиталови пазари и/или финансови ресурси

Освен, че БТК е част от голяма финансова група и това следва да се вземе предвид при анализа, лесният и привилегирован достъп до капиталови пазари следва и от общия размер на БТК, който осигурява достъп до такива ресурси.

1.2.5. Наличие на продуктово разнообразие (например свързано предлагане на продукти и/или услуги)

Съгласно чл. 35, т. 6 от Методиката – „при оценка съгласно този критерий се отчита дали дадено предприятие предоставя широка номенклатура от електронни съобщителни мрежи и/или услуги на съответния или друг пазар, което му дава възможност да ги предлага "в пакет"; в резултат, ако предприятието е със значително въздействие върху пазара, може да ограничи конкуренцията на този или на друг пазар (да прехвърли своето значително въздействие върху друг съответен пазар), както и възможностите за навлизане на нови предприятия на съответния или друг пазар на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.”

Посоченият критерий трябва да бъде изследван във връзка с наличието на самостоятелно значително въздействие на пазара, във връзка с предлаганите от БТК услуги, включително и в пакет, в резултат на което се наблюдава прехвърляне на пазарна сила на съседни хоризонтално и вертикално свързани пазари и се ограничава конкуренцията. Изследването на този критерий ще обоснове и наличието на икономии от мащаба. Освен че БТК е вертикално интегрирано предприятие, което предоставя фиксирани услуги на едро и дребно дружеството предоставя и услуги по стандарти GSM UMTS. Освен изброените, предприятието предоставя още и услуги за наети линии, широколентов достъп до интернет, посредством различни технологии, включително ADSL, капацитети и др. Това дава възможност на БТК да предоставя и пакетни услуги, включващи две, три или повече услуги. Следва да се има предвид, че в Годишния доклад на КРС за 2010 г. е посочено, че пакетните услуги представляват все по-голям интерес за абонатите поради удобствата, които предоставят на крайния потребител. Основните предимства за абонатите на пакетни услуги са: един доставчик за няколко услуги, което спестява време при обслужване и плащане на месечните такси, и по-ниски цени за пакета, отколкото при самостоятелното ползване на всяка услуга отделно. Сред пакетните услуги с най-висок относителен дял от общия обем на приходите от пакетни услуги е и фиксираната гласова услуга в комбинация с достъп до интернет - 24,66%.

2. Определяне на предприятия със значително въздействие

КРС е приела, че за предприятия със значително въздействие на пазара трябва да бъдат определени 20 активни към момента на извършване на анализа предприятия, предоставящи услугата терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. По този начин извън обхвата на анализа остават предприятия, които макар да не осъществяват дейност на разглеждания пазар към месец декември 2010 г. притежават Разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа и предоставяне на фиксирана телефонна услуга и в този смисъл не съществуват пречки да навлязат на съответния пазар. На първо място, анализът за наличието на ефективна конкуренция следва да отчита и бъдещото развитие в перспектива на следващите две години. Освен това, предвид факта, че не са налице бариери пред тези потенциални участници за навлизане на пазара, а не на последно място предвид монополистичния характер на съответните пазари общите изводи за конкурентните проблеми важат и по отношение на тях, считаме, че всички предприятия, които притежават Разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс

– номера за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа и предоставяне на фиксирана телефонна услуга следва да бъдат включени в обхвата на пазара и да им бъдат наложени специфични задължения. Следва да се има предвид, че съгласно обичайната практика, предприятията, получили разрешение от КРС за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера за предоставяне на фиксирана гласова телефонна услуга договарят взаимно свързване преди да са започнали търговска дейност, т.е. дейността им на пазара на едро предхожда предоставянето на услуги на дребно. В случай че не бъдат наложени задължения на съответните предприятия, дори преди да започнат да осъществяват дейност, на пазара на терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи ще се стигне до наличие на асиметрично регулиране по отношение на голяма част от участниците.. Същевременно извън обхвата на анализа остават и предприятия, които не са включени в обхвата на анализа единствено поради факта, че не са осъществявали такава дейност към 31.12.2010 г. Пример в това отношение е „Ронхил България“ ЕООД и др. Считаме, че тези предприятия също следва да бъдат определени за предприятия със значително въздействие и по отношение на тях да бъдат наложени съответни специфични задължения. По този начин ще бъдат преодолени и потенциалните конкурентни проблеми, които биха възникнали в резултат от тяхната дейност, а именно прекалено високи цени, ценова дискриминация, крос-субсидиране и др.

Не на последно място следва да се има предвид, че ако тези предприятия не бъдат адресати на проекта на решение и същевременно осъществяват дейност, към месец януари 2013 г. няма да е налице общ подход за формиране на разходоориентирани цени, основаващ се на ефективен стандарт за разходите в съответствие с Препоръката на Комисията от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (Препоръката на Комисията от 7 май 2009 г). Това би било в нарушение на Препоръката на Комисията от 7 май 2009 г., в която изрично е предвидено, че към януари 2013 г. цените за терминиране в определено местоположение не само трябва да бъдат определени въз основа на разходите на ефективен оператор, но и всички фиксирани предприятия на съответния географски пазар трябва да прилагат симетрични цени.

В. Определяне на специфични задължения

1. Оценка на въздействието на наложените специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар

1.1. При анализа на резултата от налагането на специфичните задължения на БТК, Комисията едностранчиво е оценила единствено ефекта от действието на ценовите ограничения, наложени с решение № 237/17.03.2009 г. на КРС в съчетание със задълженията за равнопоставеност и прозрачност. С оглед наложеното задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване на БТК, Комисията е изброила хронологично отделни факти, без да направи извода, че последните задължителни указания за изменение на проекта на Типово предложение на БТК, дадени с решение № 375/2011 г. не са изпълнени, което несъмнено означава, че очаквания от Комисията резултат от налагането на посоченото задължение не е постигнат. До голяма степен причината се дължи и на близо едногодишното закъснение в работата на КРС при обобщаване на резултата от обществените консултации. Макар процедурата по обществени консултации във връзка с вношения от БТК проект на Типово предложение с оглед изпълнението на решение № 237/2009 г. да стартира месец

декември 2009 г., то резултатите от тези консултации се приеха с решение на Комисията едва през месец декември 2010 г.

Към настоящия момент решение № 375/14.04.2011 г. на КРС е предмет на обжалване от БТК пред тричленен състав на Върховния административен съд по адм. дело № 7322/2011 г., като първото по делото заседание е насрочено за 06.02.2012 г. В тази връзка Комисията трябва да отчете, че налагането отново на аналогично задължение и при това с идентично съдържание на задължението, което е предмет на обжалване от страна на БТК, без да е приключил съдебния спор, отново няма да доведе до очаквания за Комисията резултат. Поради това задължението за изготвяне на Типово предложение за взаимно свързване следва да бъде прецизирано с оглед дадените до момента задължителни указания на БТК, изпълнени от дружеството и новите задължения, които се налагат и които не са били включени в обхвата на Типовото предложение съгласно решение № 237/2009 г. на КРС. В този смисъл Комисията следва да анализира подробно кои от задължителните указания дадени на БТК са изпълнени и по кои е налице неизпълнение, за да може съответно да бъде изменено действащото към момента задължение.

1.2. По отношение на обема терминирани минути и средни цени на едро за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи, изходящи от мобилни мрежи (стр. 97-100), КРС не е анализирала разпределението на трафика терминиран от мобилни мрежи във фиксираната мрежа на БТК по сегменти. Доколкото е представен дялът по сегменти, то той е общо за трафика, терминиран към географски номера, обслужвани в мрежата на БТК без оглед мрежата от която се терминират тези повиквания.⁵ Намираме този пропуск за съществен, предвид обстоятелството, че независимо от предоставената възможност за терминиране на трафика в различни сегменти, то голяма част от трафика от мобилната мрежа на Мобилтел се терминира в двоен сегмент, където цените на БТК продължават да бъдат над средноевропейските нива.

2. Конкурентни проблеми на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

2.1. Прилагане на дискриминационни цени за терминиране във фиксирана мрежи

КРС е отбелязала, че не са налице основания за различно третиране на терминирания трафик на съответния пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи с оглед неговия произход. Сочи се, че „За периода 2008 – 2010 г. се наблюдава нарастване на обема на терминираните входящи международни повиквания във фиксирани мрежи. За 2010 г. спрямо 2008 г. отчетеното нарастване при историческото предприятие е около 332%, докато при конкурентните предприятия е едва 15%. Дялът на услугите за терминиране входящи международни повиквания в структурата на услугите за терминиране, при отчитане на произхода на повикването е изключително висок. През 2010 г. дялът им възлиза общо на 56,11% от общия обем на терминирания трафик във фиксирани мрежи в Република България, а приходите от тях достигат 79,76% в общия обем на приходите от терминиране.“⁶ Комисията е отчела, че без регулаторна

⁵ стр. 122 от анализа

⁶ стр. 114-116 от анализа

намеса няма да могат да бъдат преодолените конкурентните проблеми, свързани с прекалено високи цени и в тази връзка е цитирано решение № 320/24.03.2011 г. на Комисията, което имаше за цел уеднаквяване на цените за терминиране в мобилните мрежи в страната без оглед произхода на повикването – мрежи в страната или мрежи в чужбина.

С решение № 320/24.03.2011 г. Комисията наложи на трите мобилни предприятия в страната следните задължения:

- **задължение** за прилагане на цена за терминиране на входящи международни гласови повиквания в индивидуалните мобилни мрежи в размер на 0,13 лв./мин., считано от 01.04.2011 г. и

- **задължение** за предоставяне на терминиране на входящ международен трафик в индивидуалната мобилна мрежа на дружеството при спазване на наложените специфични задължения за достъп, прозрачност и равнопоставеност, съобразно решение № 236/17.03.2009 г. на Комисията.

Задълженията са наложени до приемане на решение на КРС за последващо определяне, анализ и оценка на съответните пазари на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и определяне на предприятия със значително въздействие върху тях, с което се налагат, продължават, променят или отменят съответни специфични задължения на тези предприятия.

Независимо обаче от приетия подход по отношение на терминирането на входящи международни повиквания в мобилни мрежи, Комисията не предприе аналогични действия и по отношение на терминирането във фиксирани мрежи. При ръст над 300% на обема на входящите международни повиквания, терминирани във фиксираната мрежа на БТК, увеличение на реализираните приходи с над 6 пъти и прилагането на асиметрични цени, спрямо БТК не бяха наложени задължения да прилага определени ценови нива, считано от 01.04.2011, г., а такива са предвидени едва от 01.01.2012 г. КРС не счете, че констатациите, направени от нея в решение № 237/17.03.2009 г. са относими и към предоставянето на услугата терминиране на международни гласови повиквания, както това беше направено в решение № 320/24.03.2011 г. по отношение на мобилните мрежи. Субективният подход, при наличие на очевидни според Комисията конкурентни проблеми е доказателство за неравнопоставеното третиране на предприятията в зависимост от осъществяваната от тях дейност. При липса на аргументи, които да обосновават подобно различно третиране, действията на КРС са в противоречие с целите и принципите на ЗЕС, а именно равнопоставено третиране на предприятията, осъществяващи електронни съобщения при наличието на еднакви условия, както предотвратяването на изкривяването или ограничаването на конкуренцията в сектора на електронните съобщения.

Следва да се има предвид и че съгласно действащия Договор за терминиране на международни повиквания и повиквания без идентификация на линията на викация от 01.07.2009 г. БТК има право с едномесечно предизвестие до другата страна да променя едностранно приложимата цена за услугата „терминиране на международни повиквания“ в своята мрежа, като по този начин за БТК не са налице никакви пречки да увеличава тези цени във всеки един момент.

Считаме, че ако се възприеме подходът за регулиране на цените за терминиране на входящи международни повиквания, този подход следва да бъде приложен съответно (включително и по отношение на началния момент на налагане на специфичните задължения) и на двата пазара - на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи и на пазара на терминиране на повиквания във фиксирани мрежи. **В този смисъл предлагаме, Комисията да оттегли решение № 320/24.03.2011 г. което е предмет на обжалване пред Върховния административен съд на**

основание чл. 156, ал. 1 от Административно-процесуалния кодекс, като по този начин ще бъде осигурено равнопоставено третиране на предприятията с оглед установените и към настоящия момент конкурентни проблеми.

Алтернативно, ако КРС не оттегли решение № 320/24.03.2011 г., то би следвало да възприеме равнопоставен подход по отношение на терминиране на международни повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, аналогичен на този използван в решение № 320/24.03.2011 г.

Също така, считаме, че КРС следва да отложи влизането в сила на регулираните цени за международни повиквания терминирани както във фиксираните, така и в индивидуалните мобилни мрежи на предприятията, за да даде възможност на предприятията да съобразят своята търговска политика с мерките за ценови контрол.

Отлагане е необходимо, тъй като планираното намаляване на цените за терминиране на трафик, генериран извън територията на България, от 01.01.2012 г. изправя българските предприятия пред сериозни трудности от финансов характер, както и пред необходимост от множество технически промени. Наложените задължения за ценови контрол предполагат въвеждане на изцяло нов подход при отчитането и разплащането на международен трафик. Това ще наложи промени в системата за билинг за взаимно свързване, както и в системите за наблюдение и контрол на качеството на международните повиквания. Тези промени ще трябва да бъдат извършени, както във фиксираната, така и в мобилната мрежа. Всяка подобна промяна би отнела между 3 и 6 месеца, поради което предлагаме въвеждането на това задължение да бъде отложено във времето. Допълнително време ще е необходимо и за въвеждане на разграничение на входящия трафик в зависимост от това дали е генериран от потребител на предприятие, установено на територията на страна-членка на ЕС. Въвеждането на такова условие, ще доведе, както до технически промени, така и до необходимост от промени в договорите за взаимно свързване. До приемане на окончателно решение от КРС не би могло да се предприемат действия за извършване на тези промени, поради липсата на яснота относно финалните мерки.

3. Избор на специфични задължения

3.1. По отношение на БТК

3.1.1. По раздел X, т. 1.1. от проекта на решение относно задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения

3.1.1.1. Предлагаме задължението на БТК по т.1.1. да се прецизира по следния начин

Изречение първо от текста на т. 1.1. да се промени както следва:

„1.1. Продължава действието на наложените на „Българска телекомуникационна компания“ АД задължения, като изменя същите, както следва:“

Съгласно чл. 166, ал. 1 от ЗЕС Комисията може да налага, продължава, изменя или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар за предоставяне на ефикасен достъп и/или взаимно свързване и оперативна съвместимост между услугите в полза на крайните потребители и за стимулиране на ефективна конкуренция. След като задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения е наложено и към настоящия момент на БТК, то същото следва да бъде изменено, а не „определено“. По аналогичен начин следва да бъдат прецизирани и останалите текстове, относими към специфични задължения, чието действие е продължено. В противен случай би възникнало объркване дали задълженията, наложени с решение № 237/2009, чието действие е продължено с проекта на решение, но същевременно не са изрично отменени с този проект, следва да бъдат прилагани. Такова е например задължението БТК да изпълнява наложеното по реда на ЗД (отм.) задължение да осигурява на предприятията, които имат право на взаимно свързване, достъп с цел термилиране на международен трафик, като достъпът се реализира на свободно търговско договаряне, предвидено в раздел X, т. 1.2.3. от решение № 237/17.03.2009 г. Посоченото задължение е част от съдържанието на задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, което не е изрично отменено в проекта.

Предлагаме следната редакция на т. 1.1., буква „б“:

„б) предоставяне при обосновано искане на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване и предоставяне на услугата термилиране на повиквания, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията, които термилират в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на „Българска телекомуникационна компания“ АД“

Задължението за предоставяне на взаимно свързване е формулирано като валидно при наличие на обосновано искане в редица държави, а именно Австрия, Белгия, Дания, Финландия, Великобритания, Швеция, Норвегия. Считаме, че с оглед запазване на гарантиране на интересите на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи уточнението за обоснованост на искането е пропорционално и разумно. Договорите за взаимно свързване имат определено минимално съдържание и с оглед включването на съответните елементи в проекта на договор, приложим към конкретното взаимно свързване (трафични прогнози, точки на присъствие и др.) е обосновано исканията за взаимно свързване да са подкрепени със съответното съдържание. В практиката възникнаха и редица случаи на неплащане на задълженията за взаимно свързване, които увреждат интереса на изправните предприятия, които заплащат своите задължения към договорните си контрагенти и към държавата. Във връзка с изложеното, бихме желали да обърнем внимание върху факта, че вече е налице прецедент, в който Мобилтел губи административен и финансов ресурс за сключване на договор за взаимно свързване с предприятие, на което КРС е издало съответно разрешение за осъществяване на електронни съобщения и което се отказва от осъществяване на взаимно свързване непосредствено след сключване на съответните договори

Предлагаме и т.1.4., буква „б“ да бъде редактирана по същия начин с оглед изложените мотиви.

3.1.1.2. По т. 1.1, буква „г“

Във връзка с наложеното задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, КРС предвижда прилагане от 01.01.2012 г. на два сегмента за терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа, а именно:

- локален сегмент, в който се терминират повиквания, насочени към номера след географските кодове на населените места, обслужвани от медиен шлюз, в който е организирана съответната точка на взаимно свързване;

- национален сегмент, в който се терминират повиквания, насочени към номера след географските кодове на населени места, обслужвани от медийни шлюзове, различни от медийния шлюз, в който е организирана съответната точка на взаимно свързване.

Така определените сегменти се различават от предвидените в Наредба № 1 от 19 декември 2008 г. за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване. В този смисъл считаме за недопустимо с решение на Комисията да се налагат задължения, които не съответстват на действащата нормативна уредба. Още по-малко това е допустимо, когато нормативната уредба се издава и изменя от самата Комисия.

3.1.2. По раздел X, т. 1.1., буква „з“, т. 1.3, т. 1.4, буква „г“ и т. 1.5 от проекта на решение

Като част от задължението за достъп, КРС е предвидила задължение за предоставяне на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP), както от страна на БТК, така и от страна на конкурентните предприятия считано от 01.07.2013 г.

КРС е обосновала посоченото задължение с това, че запазването на изискване за маршрутизиране на повикванията през точка на взаимно свързване при използване на SS7 като протокол за сигнализация води до повишаване на разходите на конкурентните предприятия за закупуване и поддържане на съответни конвертиращи шлюзови съоръжения в мрежите им⁷. Същевременно, при налагане на аналогично задължение на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи е отбелязано, че *„Предвид доброволното предоставяне, от едно от предприятията, на IP-базирано взаимно свързване към мобилната му мрежа, с оглед предоставяне на услуги за терминиране в определено местоположение, КРС счита, че не съществуват технически и технологични пречки това да бъде реализирано и от останалите предприятия, осъществяващи електронни съобщения чрез мобилни мрежи. Няма технически и технологични пречки за предоставяне на IP взаимно свързване и за терминиране на гласови повиквания към мобилни номера в тези мрежи, доколкото управлението на трафика от/към фиксирани и мобилни номера в тях се осъществява при използване на едни и същи комутационни съоръжения и мрежови съоръжения за достъп, т.е. при използване на TDM базирана опорна мрежа като единна технологична платформа за предоставяне на мобилни телефонни услуги и фиксирани телефонни услуги.....необходимите инвестиции за осигуряване на IP взаимно свързване са сравнително малки и поносими за мобилните предприятия и те няма да доведат до промени в икономическите и техническите условия на предоставяне на мобилни услуги на пазарите на дребно.“*⁸ Следователно, ако налагането на задължението за предоставяне на IP взаимно свързване на пазара на терминиране на повиквания във фиксирани мрежи е продиктувано от повишаване на разходите на конкурентните

⁷ Стр. 143 от анализа

⁸ Стр. 75-76 от анализа

предприятия, то аналогичното задължение на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи е наложено с мотив, че инвестициите за въвеждането му ще са поносими за мобилните предприятия, при положение, че размерът на тези инвестиции не е изследван към момента на публикуване на анализа за обществено обсъждане. Очевидното противоречие в мотивите на Комисията, прави наложеното задължение необосновано.

На следващо място, моля да имате предвид, че съгласно чл. 6, ал. 4 и чл. 19, ал. 1, т. 4 от Наредба № 1/19.12.2008г. за условията е реда за осъществяване на взаимно свързване (Наредба № 1) маршрутизацията към точките на взаимно свързване се извършва съобразно определените в договорите за взаимно свързване протоколи за сигнализация. Следователно протоколите за сигнализация са предмет на свободно търговско договаряне и КРС няма правомощие да ги налага, още по-малко като специфично задължение в резултат на пазарен анализ.

Към момента не е бил налице и спор относно протоколите за сигнализация, по който страна да е бил Мобилтел, следователно не може да се твърди, че е налице конкурентен проблем, чието разрешаване да налага въвеждането на подобно задължение.

Наложено задължение е в противоречие и с императивни разпоредби на ЗЕС. Специфичните задължения, които могат да бъдат наложени от КРС са посочени изчерпателно в чл. 166, ал. 2 от ЗЕС, съгласно който, Комисията може да налага следните специфични задължения:

- прозрачност;
- равнопоставеност;
- разделно счетоводство;
- достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения;
- ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност.

По смисъла на закона, КРС няма правомощия свободно да определя вида и съдържанието на специфичните задължения, а е обвързана от техния обхват, предвиден в ЗЕС. Съдържанието на задължението за достъп и неговите елементи са регламентирани в чл. 173 от Закона. Изискването на т. 1.1., буква „з“, т. 1.3, т. 1.4, буква „г“ и т. 1.5 от проекта на решение не попада в обхвата на законовите норми.

Същевременно разпоредбата на чл. 175 от ЗЕС предвижда, че при налагане на задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или средства, комисията следва принципа на пропорционалност, като взема предвид:

- възможност за предоставяне на достъп с оглед на наличния капацитет;
- направени първоначални инвестиции и свързвания с тях риск;
- запазване на конкуренцията в дългосрочен аспект и други критерии изчерпателно посочени в чл. 175.

След като Комисията не е изследвала подробно и задълбочено елементите, посочени в чл. 175 от ЗЕС и е предвидила едва в перспектива създаване на консултативна структура по въпросите на IP взаимното свързване, то налагането на това задължението е не само необосновано, но и незаконосъобразно. Независимо от резултата от работата на консултативната структура по въпросите на IP взаимното свързване и без да направи анализ на възможността за предоставяне на достъп с оглед наличния капацитет, Комисията е наложила задължението считано от 01.07.2013 г., когато несъмнено ще са променени икономическите условия, степента на развитите на пазара и на мрежите, и не на последно място условията за взаимно свързване. Считаме, че анализ относно необходимите промени в мрежите на предприятията, включително наличния

капацитет следва да бъде извършен преди налагане на подобно задължение. Нещо повече, за да е ясно какви промени ще се наложат, както и какво ще бъде финансовото изражение на тези промени следва да има яснота и относно протокола, който следва да бъде въведен. Видно от проекта на решение и анализа такава яснота липсва.

На следващо място моля да имате предвид, че от редакцията на задължението не става ясно дали то предполага предоставяне на взаимно свързване единствено по IP протокол, без използване на други протоколи, включително и по отношение на вече сключените договори, или предоставяне на взаимно свързване, базирано на IP протокол само по отношение на предприятията, които са отправили изрично такова искане и с които е постигната договореност.

С оглед изложеното, предлагаме задължението да отпадне, като в раздел X, т. 1.1., буква „з“, т. 1.3, т. 1.4, буква „г“ и т. 1.5 от проекта на решение бъдат заличени. Алтернативно, ако Комисията не приеме предложението, считаме че задължението следва да бъде формулирано по следния начин:

„з) от 01.07.2013 г. осигуряване на възможност за взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP) при наличие на изрично обосновано искане.“

3.1.3. По раздел X, т. 2 от проекта на решение относно задължението за прозрачност

3.1.3.1. По съображения изложени по-горе, предлагаме да бъде изрично уточнено, че действието на задължението за прозрачност е продължено, като същото е изменено съгласно решението.

3.1.3.2. По т. 2.1 относно задължението за прозрачност на БТК, предлагаме след думите *„независимо от техния произход“* да се добавят думите *„включително и по отношение на терминирането на международен трафик“*.

Предложението е редакционно и цели привеждане в съответствие с аналогичното задължение за равнопоставеност наложено на предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Същевременно, видно от мотивите на КРС, изложени в пазарния анализ, целта на Комисията е била именно налагане на задължение със съдържание, съгласно предложението по-горе.

3.1.4. По раздел X, т. 3.1. от проекта на решение относно задължението за равнопоставеност.

Следва изрично да бъде уточнено, че действието на задължението за равнопоставеност е изменено с оглед изискванията на чл. 166, ал. 1 от ЗЕС. На следващо място предлагаме буква „б“, на т. 3.1 да се редактира в съответствие с чл. 168 от ЗЕС, а именно:

„б) предоставяне на равностойни условия при сходни обстоятелства на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, както и предоставяне на услуги и информация при същите условия и качество като тези, при които предприятието свързва различни свои мрежи и/или които предприятието предоставя на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече е сключен договор“

Предложеният от КРС текст не съответства на текста на чл. 168 от ЗЕС. В допълнение, в мотивите за налагане на задължението, КРС е разгледала равнопоставеността като забрана за дискриминиране на предприятията, предоставящи еквивалентни услуги (външна равнопоставеност) и задължение за третиране на свързани с предприятието лица **или обособени отделни дейности**, извървани от същото предприятие, по начин еквивалентен на този, по който се третират предприятия, предоставящи еквивалентни услуги (вътрешна равнопоставеност)⁹. Считаме, че Комисията необосновано е разширила обхвата на задължението за равнопоставеност и по отношение на обособени отделни дейности за отделното предприятие, тъй като §1, ал. 1 и ал. 2 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон дава изчерпателна дефиниция на понятието „свързани лица“ и от легалната дефиниция на понятието е видно, че в неговото съдържание не са включени отделни обособени дейности на едно и също юридическо лице. Считаме, че формулировката на задължението, предложена от КРС създава предпоставки за възникване на несигурност от гледна точка на задълженията на Мобилтел и противоречия при тяхното тълкуване. Считаме, че КРС не притежава правомощия да изменя волята на законодателя посредством постановяване на индивидуални административни актове. Подобен подход противоречи на принципа на законоустановеност и представлява превишаване на законовите правомощия на Комисията.

В случай че предложението ни не бъде прието, алтернативно предлагаме буква „б“, на т. 3.1 да се редактира по следния начин:

„б) предоставянето на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване се осъществява при същите условия (ценови и неценови) и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече е сключен договор.“

Алтернативното ни предложение е редакционно и цели привеждане в съответствие с аналогичното задължение за равнопоставеност наложено на предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи

3.1.5. По раздел X, т. 4. от проекта на решение относно задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване (ТПВС).

Както беше отбелязано във връзка с оценката на въздействието на наложените до момента специфични задължения на БТК, указанията за изменение на проекта на Типово предложение на БТК, дадени с решение № 375/2011 г. не са изпълнени, което означава, че очаквания от Комисията резултат от налагането на посоченото задължение не е постигнат. В този смисъл Комисията следва да анализира подробно кои от задължителните указания дадени на БТК са изпълнени и по кои е налице неизпълнение, за да може съответно да бъде изменено действащото към момента задължение. Предвид изложеното, тъй като задължението за Типово предложение за взаимно свързване не е било ефективно изпълнено от БТК, КРС не може да направи оценка на въздействието на тази мярка върху конкурентната среда. Следователно задължението за ТПВС следва не

⁹ стр. 149 от анализа

само да бъде продължено, но и да се измени, при съответно прецизиране на датите за неговото въвеждане.

Минималното съдържание на Типовото предложение съответства на съдържанието, определено в решение № 237/17.03.2009 на КРС. Съгласно т. 4.2. от раздел X на проекта на решение БТК е задължена да внесе изменение на ТПВС съобразно изискванията на решението в срок до един месец, считано от уведомяване за приемане на решението. Както беше отбелязано по-горе, към настоящия момент БТК все още не е изпълнила последните задължителни указания на КРС във връзка с изпълнение на решение № 237/2009 г., дадени с решение № 375/14.04.2011 г. и определянето отново на срок в рамките на който БТК ще бъде задължена да внесе изцяло ново Типово предложение за взаимно свързване е необосновано. Считаме, че следва да бъде ясно посочено, че действието на наложеното задължение за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване е продължено и предвид факта, че то не е изпълнено към настоящия момент, независимо от факта, че беше наложено с решение № 237/17.03.2009 г. В допълнение, необходимо е да се прецизира, не само че това задължение е изменено, но и да бъде указано ясно кои изменения следва да бъдат внесени в срок до един месец от уведомяване за решението. Така ще се избегне внасянето отново на ново ТПВС и стартиране отново на процедурата.

Предвид изложеното, предлагаме следната редакция на т. 4.1. и т. 4.2.:

3.1.5.1 . По т. 4.1.

„4.1.Продължава действието на наложеното на „Българска телекомуникационна компания“ АД задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване в обема и обхвата съгласно раздел X, т. 4.1. от Решение № 237/17.03.2009 г.“

3.1.5.2 . По т. 4.2.

„4.2. Задължава „Българска телекомуникационна компания“ АД да внесе изменение на Типовото предложение за взаимно свързване във връзка с измененото задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, и наложените ценови ограничения с настоящото решение, а именно:

4.2.1. Прилагане от 01.01.2012 г. на два сегмента за терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на „Българска телекомуникационна компания“ АД, както следва:

- локален сегмент, в който се терминират повиквания, насочени към номера след географските кодове на населените места, обслужвани от медийен шлюз, в който е организирана съответната точка на взаимно свързване;

- национален сегмент, в който се терминират повиквания, насочени към номера след географските кодове на населени места, обслужвани от медийни шлюзове, различни от медийния шлюз, в който е организирана съответната точка на взаимно свързване.

4.2.2. Цени и механизъм за калкулиране на цените за всяка от услугите – цените и ценовите условия са съгласно определените по т. 5 от настоящото решение.

„Българска телекомуникационна компания“ АД се задължава да внесе измененията в срок до един месец от уведомяване за решението.“

3.1.6. По раздел X, т. 5 от проекта на решение относно задължението за разделно счетоводство и ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност

3.1.6.1. Разделно счетоводство

В проекта е предвидено, че КРС намира за необходимо задължението на БТК за водене на разделно счетоводство да бъде продължено, като съдържанието на задължението се изменя съобразно изискванията, определени в Анекса от приложението към проекта на решение. Следва да се отбележи, че към проекта на решение не е приложен анекс, който да посочва съдържанието на това задължение. Същевременно в проекта на решение, с което се налагат специфични задължения на предприятията на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, задължението за разделно счетоводство е формулирано по следния начин:

„4.4. Задълженията по т. 4.1.2. и 4.2.2. се изпълняват чрез въвеждане на разделно счетоводство съобразно изискванията към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети определени в отделен акт на комисията след провеждане на консултации с „Мобилтел“ ЕАД и „Космо България Мобайл“ ЕАД.

4.5. „Мобилтел“ ЕАД и „Космо България Мобайл“ ЕАД изготвят и въвеждат разделно счетоводство в срок до един месец от произнасянето на комисията по т. 4.4.“

Считаме, че задължението за разделно счетоводство на БТК трябва да бъде формулирано по следния начин:

„5.1.1. Задължава „Българска телекомуникационна компания“ АД да води разделно счетоводство, което обхваща цялостната дейност на предприятието на всички пазари на които осъществява дейност и предоставя услуги, съобразно изискванията към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети определени в отделен акт на комисията след провеждане на консултации с „Българска телекомуникационна компания“ АД.“

Във връзка с възможностите за противоречиво ограничително тълкуване на съдържанието на това задължение, включително, че то е относимо само към дейността за която е наложено в рамките на съответния пазар, и с оглед привеждане в съответствие с аналогичното задължение наложено на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, считаме, че следва бъде конкретизирано, като бъде посочено, че обхваща цялостната дейност на предприятието на всички пазари, на които осъществява дейност и предоставя услуги. По този начин се постига съответствие и с мотивите, включени в анализа към проекта на решение, както и към проекта на решение за анализ на пазара на терминиране в индивидуални мобилни мрежи.

3.1.5.2. Ценови ограничения

КРС е определила ценовите ограничения на цените за терминиране въз основа на сравнение (benchmarking). При определяне на ценовите ограничения, КРС е сравнила определените цени с цените за терминиране в Холандия, която единствено е определила цените въз основа на риге BULRIC модел. Комисията е счела, че ценовите тавани следва

да се определят за цените за терминиране в национален и локален сегменти и определя максималните нива на ценовия таван въз основа на изменението на цените за терминиране на регионално ниво и на локално ниво, прилагани в Холандия преди и след използване на риге BULRIC модел. Отчетено е, че директното сравнение с цените на посочената държава е неподходящо, тъй като при този подход не биха се отчели различията в икономическите и пазарните условия, и са взети предвид темповете на изменение на цените за терминиране на регионално ниво, прилагани преди и след използване на риге BULRIC модел. За сравнение при определянето на ценовите тавани на цените за терминиране в индивидуални мобилни мрежи КРС е определила максималните нива на ценовия таван въз основа на изменението на средната цена за терминиране в шест държави, които ползват риге BULRIC, а именно Белгия, Великобритания, Италия, Словения, Франция и Холандия.

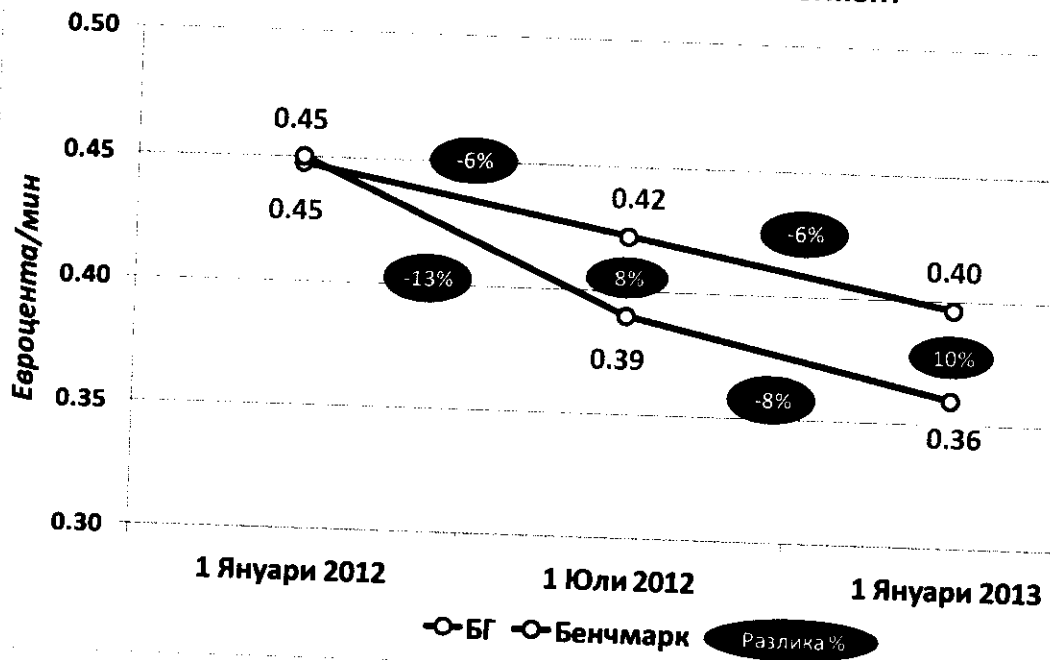
Това което прави впечатление и от графиките по-долу е, че процентното намаление на цените за терминиране в мобилни наземни мрежи е драстично по-високо от намалението на цените за терминиране във фиксирани мрежи, както и че цените за терминиране във фиксирани мрежи се определят на значително по-високи нива от тези в избраната държава за сравнение. Така например процентната разлика между ценовите нива, до които се достига в България в сравнение с избраната референтната страна – Холандия са, както следва:

- Национален сегмент – 23% по-високи цени в България, отколкото в Холандия при първата стъпка на намаление; 24 % по-високи цени в България, отколкото в Холандия при втората стъпка на намаление; 10 % по-високи цени в България, отколкото в Холандия при третата стъпка на намаление в края на периода.
- Локален сегмент - 8% по-високи цени в България, отколкото в Холандия при втората стъпка на намаление; 10 % по-високи цени в България, отколкото в Холандия при третата стъпка на намаление в края на периода.

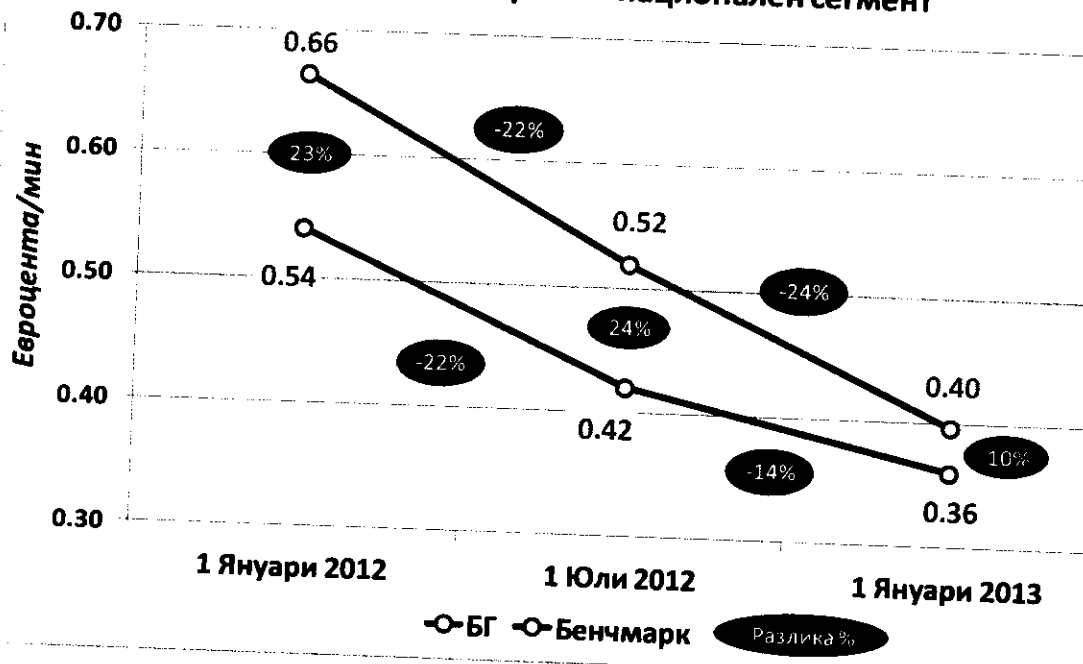
На следващо място, още към месец януари 2012 г. цените за терминиране в мобилни мрежи ще съответстват на средната цена за терминиране в шестте държави с риге LRIC (видно от фигура 24 на стр. 102 от анализа на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи), докато по отношение на цената за терминиране във фиксирана мрежи дори към 01.01.2013 г. тя ще е по-висока в сравнение с цената за терминиране в Холандия при всички стъпки на намаление за национален сегмент и при последните две стъпки за локален.

	Локален сегмент	Национален сегмент
01.01.2012 г.	0.0045	0.0054
01.09.2012 г.	0.0038	0.0038
средни за периода 01.07-31.12.2012	0.0039	0.0042
към 01.01.2013	0.0036	0.0036

Сравнение на цени за терминиране на повиквания във фиксирани мрежи - локален сегмент

Сравнение на цени за терминиране на повиквания във фиксирани мрежи - национален сегмент

При условие, че ценовите ограничения трябва да бъдат определени с оглед осигуряване на развитието на конкуренцията и подобряването на условията за ползване на услуги от крайни потребители, както и в съответствие с установените конкурентни проблеми и нивото на достигната конкуренция на съответния пазар, считаме че КРС следва да възприеме принципа на плавен преход не само по отношение на цените за терминиране във фиксирани мрежи, но и по отношение на цените за терминиране в мобилни мрежи.

В случай, че подхода при определяне на ценовите ограничения на пазара на терминиране в индивидуални мобилни мрежи не бъде изменен, предлагаме да се измени подхода при определяне на ценовите ограничения по отношение на терминиране на трафик в определено местоположение, като се приложи същото процентно намаление, приложено спрямо цените на пазара на терминиране в индивидуални мобилни мрежи. В случай че Комисията не възприеме този подход, то цените за терминиране във фиксирана мрежа трябва да се изравнят поне с ценовите нива в избраната референтна държава още с първата стъпка на намаление от 01.01.2012г., така както това е направено с проекта на решение, с което се налагат специфични задължения на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи. С оглед изложеното, предлагаме следния план за поетапно намаление на цените:

	силен трафик лв./мин.	слаб трафик лв./мин.	средна стойност лв./мин.	средна стойност в евро/мин.
	0.0095	0.0080	0.0088	0.0045
	0.0083	0.0070	0.0077	0.0039
	0.0077	0.0064	0.0071	0.0036

	силен трафик лв./мин.	слаб трафик лв./мин.	средна стойност лв./мин.	средна стойност в евро/мин.
	0.0114	0.0097	0.0106	0.0054
	0.0089	0.0075	0.0082	0.0042
	0.0077	0.0064	0.0071	0.0036

Независимо от факта, че решението на регулаторния орган в Холандия е отменено от съда на 31.08.2011 г. в частта му относно избрания BULRIC модел и определените ценови ограничения, то считаме, че ценовите ограничения в Холандия, определени от 01.01.2012 г. продължават да бъдат относими и спрямо тях е обосновано да бъдат определени и ценовите ограничения на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Причината е, че холандският съд е отменил решението на Регулатора, не защото ценовите ограничения са неправилно определени, а тъй като BULRIC моделът не е пропорционален спрямо установените конкурентни проблеми на съответния пазар.

В случай че предложеният от Мобилтел подход за определяне на ценови ограничения не се споделя от Комисията, то предлагаме като сравнима държава да бъде избрана Франция, където цените за терминиране също са определени въз основа на BULRIC модела.

	цена в евро/мин.
01.10.2011 г.	0.0030
01.07.2012 г.	0.0015
01.01.2013 г.	0.0008

С оглед обстоятелството, че във Франция съществува само един сегмент - локален, предлагаме ценовите ограничения за терминиране в локален сегмент на БТК да съответстват на ценовите ограничения във Франция, а ценовите ограничения за терминиране в национален сегмент да бъдат определени като се вземат за отправна точка цените за терминиране в локален сегмент и спрямо тях се приложат съотношенията между цените за терминиране в локален и национален сегмент, съгласно предложението за поетапно намаляване на Комисията.

С оглед изложеното, предлагаме следния план за поетапно намаление на цените:

	силен трафик лв./мин.	слаб трафик лв./мин.	средна стойност лв./мин.	средна стойност в евро/мин.
	0.0063	0.0054	0.0059	0.0030
	0.0032	0.0027	0.0030	0.0015
	0.0017	0.0014	0.0016	0.0008

	силен трафик лв./мин.	слаб трафик лв./мин.	средна стойност лв./мин.	средна стойност в евро/мин.
	0.0093	0.0080	0.0087	0.0044
	0.0039	0.0033	0.0036	0.0018
	0.0017	0.0014	0.0016	0.0008

3.1.5.2.1. Предлагаме в т. 5.2 от проекта на решение да се направят следните изменения:

3.1.5.2.1.1. В т. 5.2.1. от проекта на решение след думите „терминиране на повиквания“ да се добавят думите „без оглед на техния произход“.

3.1.5.2.1.2. В т. 5.2.3. от проекта на решение да бъде допълнена по следния начин:

„5.2.3. Налага на „Българска телекомуникационна компания“ АД ценови ограничения на цените за терминиране на повиквания без оглед на техния произход, съгласно посоченото в приложението към настоящото решение. Ценовите ограничения се прилагат до определяне на разходаориентирани цени, съобразно т. 5.2.1. и 5.2.2.“

Предложените изменения се налагат с оглед привеждане в съответствие с посочения текст от проекта на решението с анализа. След като изводите на Комисията последователно и недвусмислено сочат, че ценовите ограничения наложени на БТК следва да се прилагат за терминиране на трафик, независимо от произхода на трафика, то редакцията на задължението за равнопоставеност трябва да съдържа изрично уточнение, че ценовите ограничения за терминиране на повиквания следва да се прилагат без значение произхода на повикването. Предложението съответства и на наложените задължения на пазара за терминиране в индивидуални мобилни мрежи.

3.1.5.2.2. С оглед съображенията относно отложеното действие на ценовите ограничения на цените за терминиране на международни повиквания, предлагаме да създаде т. 5.5. със следното съдържание: т. 5.4. да бъде редактирана по следния начин:

„Ценовите ограничения за терминиране на международни повиквания, наложени на предприятията, посочени в X.5.2.3. и X.5.4. се прилагат от 01.07.2012 г.“

3.2. Отмяна на наложени специфични задължения

Считаме, че задълженията, чието действие не е продължено изрично в съответствие с предложеното изменение от Комисията, следва да се считат за отменени. Алтернативно, ако Комисията възприеме подхода на изрична отмяна, тя следва да изчерпателно да посочи, че се отменят всички задължения, които не са продължени или изменени, а не само посочените в раздел X, т.6 от проекта на решение. В противен случай няма да е налице яснота по отношение действието на задълженията, които не са отменени изрично.

3.3. Предлагаме раздел XII от проекта на решение следва да придобие следната редакция

„XII. 1. Задължава предприятията по т. VI и т. VIII да предприемат необходимите действия по изменение на сключените договори за взаимно свързване с оглед включването на условия съобразно наложените с настоящото решение специфични задължения. Изменените ценови условия съобразно наложените ценови ограничения по т. IX. 5.2.3., както и по т. X. 5.2.3 и т. X. 5.4. във връзка с т. X.3.2. следва да се прилагат считано от 01.01.2012 г.

2. Необходимите действия по изменение на договорите следва да бъдат предприети от предприятията в срок до 1 месец, считано от уведомяването за настоящото решение.

Задължението е прецизирано с оглед проекта на симетричното задължение на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи, предвидено в т. VI от проекта на решение за определяне на предприятия със значително въздействие на този пазар и налагане на специфично задължение. Предложението отчита и факта, че на предприятията може да бъде наложено задължение да предприемат съответните действия за изменение на сключените договори, но не и задължение да изменят договорите, тъй като става въпрос за двустранни отношения, а никой не може да бъде отговорен за евентуално бездействие на насрещната страна. Коригирана е и техническата грешка в проекта на КРС относно началния срок на изпълнение на задължението относно ценовите условия.

Предлагаме задължението за незабавно уведомяване на Комисията за предприетите действия по изменение на сключените договори за взаимно свързване да отпадне, тъй като КРС няма правомощие да налага подобно специфично задължение съгласно чл. 166, ал. 2 от ЗЕС и налагането му е назаконосъобразно.

3.3. Предлагаме да бъдат създадени и следните разпоредби:

„XIII. 1. Задължава „Българска телекомуникационна компания“ АД да предприеме необходимите действия по изменение на сключените договори за взаимно свързване като въведе считано от 01.01.2012г. ценовите ограничения за локален и национален сегмент съгласно настоящото решение. До въвеждане на новите сегменти и съответно изменение на Типовото предложение за взаимно свързване, считано от 01.01.2012 г. „Българска телекомуникационна компания“ АД ще терминира/генерира в условия на единичен сегмент по цени съгласно ценовите ограничения за локален сегмент, а ценовите ограничения за терминиране в национален сегмент ще се прилагат за терминиране в двоен сегмент,

2. Задължава „Българска телекомуникационна компания“ АД да предприеме необходимите действия по изменение на договорите, съгласно т. XIII.1 в срок до 1 месец считано от уведомяването за настоящото решение.“

Мотиви: Предлагаме да бъде предвидено изрично, че БТК ще бъде задължена да предприеме необходимите действия по изменението на сключените договори за взаимно свързване в срок до един месец от уведомяването за решението. По този начин ще се избегне отново забавяне при сключването на допълнителни споразумения по договорите за взаимно свързване с БТК предвид факта, че причината за забавянето е именно обстоятелството, че БТК изчаква Комисията да одобри измененията в ТПВС преди да пристъпи към подписване на измененията в споразуменията. Същевременно с предложените текстове БТК ще бъде задължена да прилага ефективно ценовите ограничения за

Б. Налагане на специфични задължения на пазара на „генериране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи”

Предвид обстоятелството, че специфичните задължения, наложени на БТК на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи са идентични със задълженията наложени на дружеството на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, предложенията направени от Мобилтел с оглед специфичните задължения наложени на БТК на пазара на терминиране, следва да се вземат предвид съответно от Комисията и по отношение на наложените специфични задължения на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.